

Hvordan åpne den svarte boksen?

Forklaring av prediksjoner

Martin Jullum

med Kjersti Aas, Anders Løland og Nikolai Sellereite

Lunsjpresentasjon NR, 23.november 2018

Hva slags situasjoner skal vi jobbe med?

- ▶ Statistisk modell eller maskinlæringsmodell trent opp å beskrive **responsvariabel Y** basert på **forklaringsvariable, $x = (x_1, \dots, x_p)$**
- ▶ Bruker **modellen** til å predikere **Y** for nye **x** -er
- ▶ Eksempler **x** \rightarrow **Y**

Salgspris
bolig

Hund eller
katt?

Transaction history

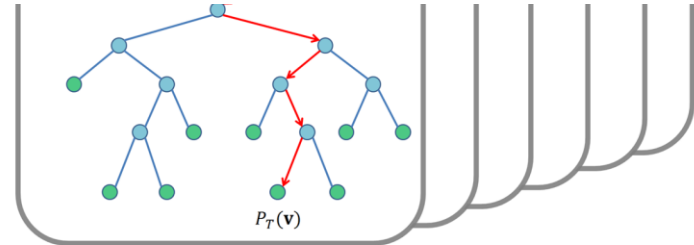
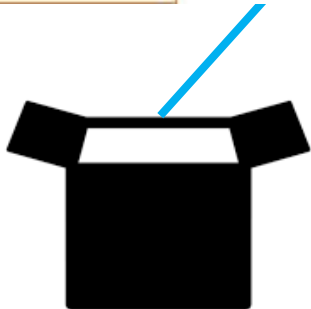
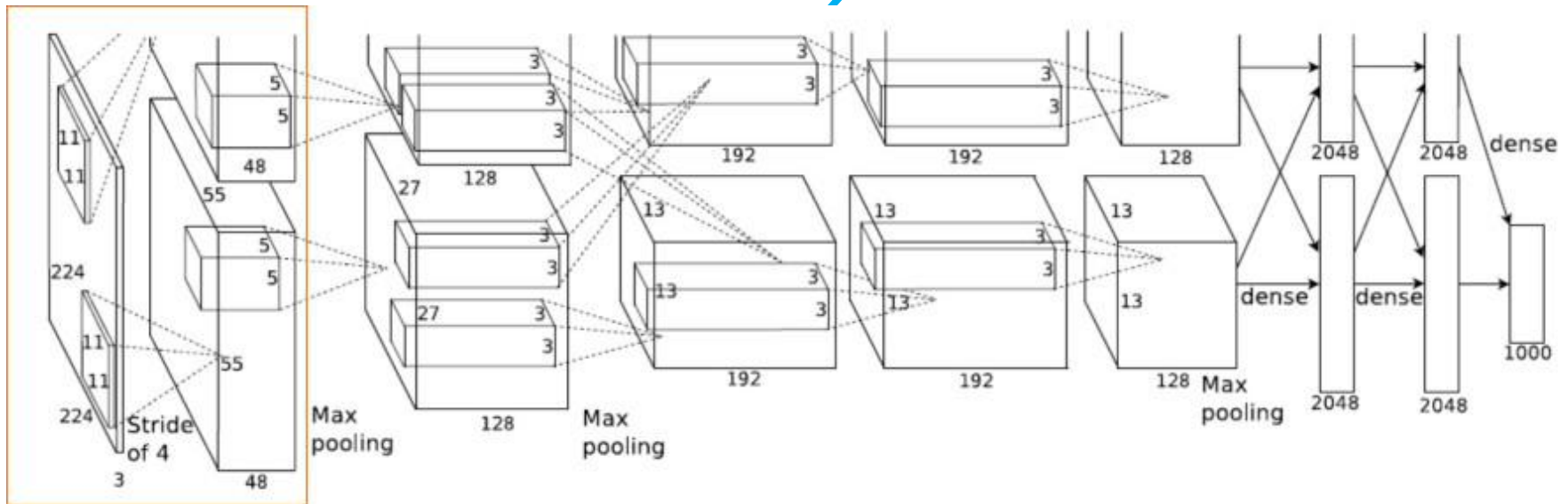
Commercial Card - 456480111111111: 09/04/2004 - 14/04/2004			
Date Processed	Description	Debit	Credit
09/04/2004	CASH ADVANCE FEE	\$5.00-	
09/04/2004	SUNSHINE VILLAGE BANFF	\$86.97-	
10/04/2004	PRINCIPAL CREDIT ADJUSTMENT	\$22.00-	
10/04/2004	CARD MEMBERSHIP FEE	\$19.00-	
10/04/2004	PHOTOCARD FEE	\$3.00-	
11/04/2004	PRINCIPAL DEBIT ADJUSTMENT	\$22.00-	
11/04/2004	PRINCIPAL DEBIT ADJUSTMENT	\$22.00-	
12/04/2004	PRINCIPAL CREDIT ADJUSTMENT	\$22.00-	
12/04/2004	CARD MEMBERSHIP FEE	\$19.00-	
12/04/2004	PHOTOCARD FEE	\$3.00-	
12/04/2004	PRINCIPAL DEBIT ADJUSTMENT	\$22.00-	

Misligholder
lån

Hva mener vi med svarte bokser?

- Den svarte boksen er den **statistiske modellen/ maskinlæringsmodellen**: $Y \approx f(x)$

Hva mener vi med å forklare?

► **Individuelle prediksjoner** fra modellen – **ikke** modellen som helhet

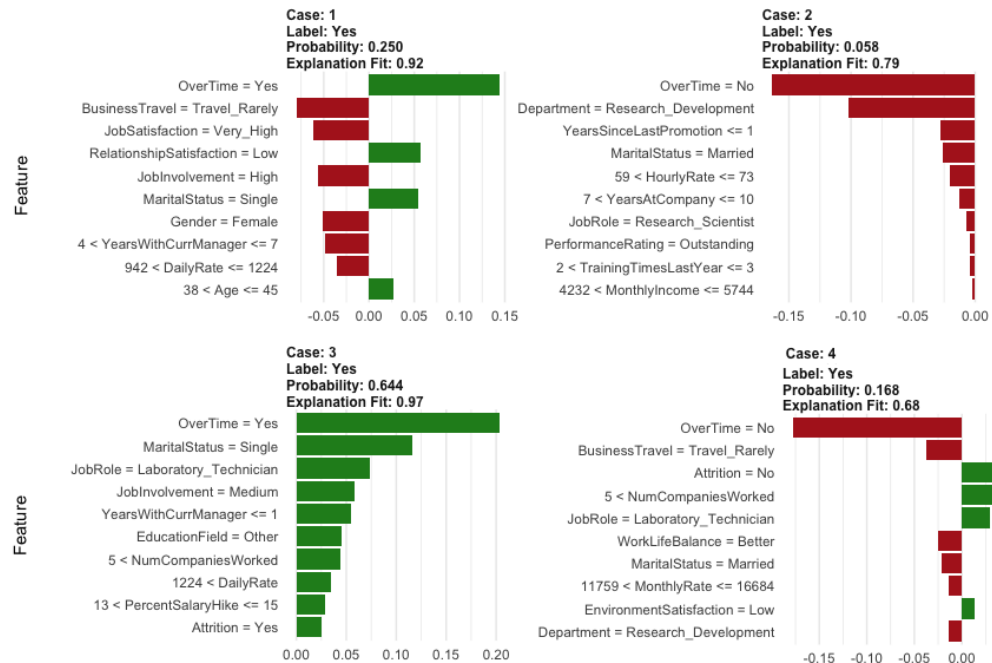
► For et spesifikt sett med variable: $\mathbf{x}^* = (x_1^*, \dots, x_p^*)$

Hvilke variable bidro positivt/negativt til prediksjonen $\hat{Y}^* = f(\mathbf{x}^*)$

▪ Og (typisk) hvor mye?

► Angir forklaringen som **én** score for **hver** variabel: ϕ_1, \dots, ϕ_p

► Individuell forklaring for **hver enkelt** prediksjon

Motivasjon

- Klassifisering husky/ulv basert på bilde (deep learning)

Predicted: **wolf**
True: **wolf**

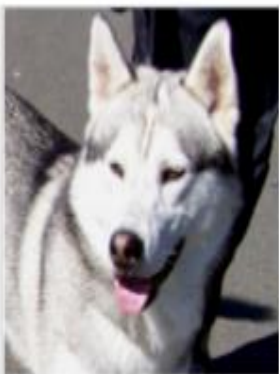
Predicted: **husky**
True: **husky**

Predicted: **wolf**
True: **wolf**

Predicted: **wolf**
True: **husky**

Predicted: **husky**
True: **husky**

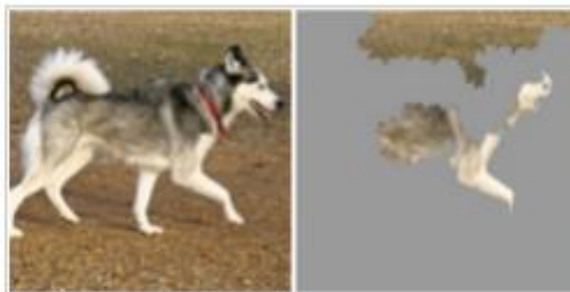

Predicted: **wolf**
True: **wolf**

Motivasjon

Predicted: **wolf**
True: **wolf**

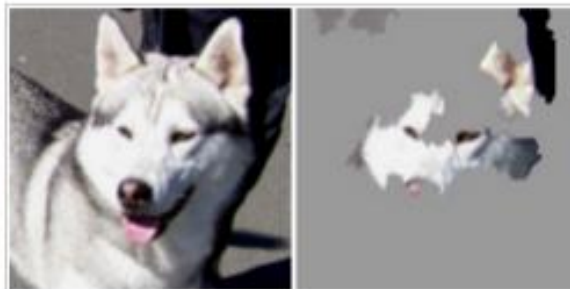
Predicted: **husky**
True: **husky**

Predicted: **wolf**
True: **wolf**

Predicted: **wolf**
True: **husky**

Predicted: **husky**
True: **husky**

Predicted: **wolf**
True: **wolf**

GDPR – kan kreve forklaring

Official Journal L 119
of the European Union

English edition Legislation Volume 59
4 May 2016

Contents

I Legislative acts

REGULATIONS

- * Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation) (*) 1

DIRECTIVES

- * Directive (EU) 2016/680 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data by competent authorities for the purposes of the prevention, investigation, detection or prosecution of criminal offences or the execution of criminal penalties, and on the free movement of such data, and repealing Council Framework Decision 2008/977/JHA 89
- * Directive (EU) 2016/681 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the use of passenger name record (PNR) data for the prevention, detection, investigation and prosecution of terrorist offences and serious crime 132

(*) Text with EEA relevance

EN

Acts whose titles are printed in light type are those relating to day-to-day management of agricultural matters, and are generally valid for a limited period.
The titles of all other acts are printed in bold type and preceded by an asterisk.

- ▶ GDPR = General Data Protection Act
- ▶ “...in the existence of automated decision-making, including profiling, [the subjects have the right to be provided with] meaningful information about the logic involved.”

Eksisterende metodikk for prediksjonsforklaring

- ▶ 2 eksisterende hovedmetoder
 1. LIME (**L**ocal **I**nterpretable **M**odel-agnostic **E**xplanation)
 2. SHAP (**S**hapley **A**dditive **e**x**P**lanations)

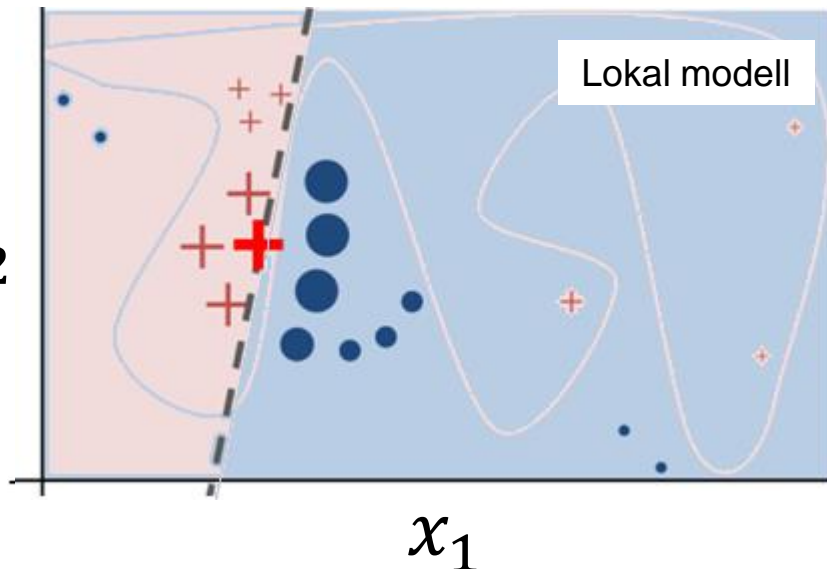
- ▶ Forsøker egentlig å svare på to ulike spørsmål

LIME

(Local Interpretable Model-agnostic Explanation)

- ▶ Lager en enkel lokal (lineær) modell rundt hver prediksjon

EKSEMPEL: Binær klassifisering

Rødt kryss: x^* som skal forklares

Symbolstørrelse angir nærhet til x^*

Rosa område: Klasse $Y=0$

Lyseblått område: Klasse $Y=1$

Grensen mellom rosa/lyseblått angir
“decision boundary” for den svarte
boksen $f(x)$

$$f(x^*) \approx \phi_0 + \phi_1 x_1 + \phi_2 x_2$$

Tolkning ϕ_j : Hvordan endres prediksjonen

lokalt når man endrer x_j

LIME

(Local Interpretable Model-agnostic Explanation)

- ▶ Lager en enkel lokal (lineær) modell rundt hver prediksjon
- ▶ Individuell forklaring med **lokalt** referansenivå
- ▶ Ingen klar definisjon/algoritme => Mange varianter
- ▶ Ingen matematisk begrunnelse
- ▶ God idé, men mange praktiske utfordringer

SHAP

(Shapley (1953), 7532 siteringer
Lundberg & Lee (2017), 60 siteringer)

► Shapley verdier

- Konseptet stammer fra (lag-)spillteori, der det brukes til å fordele utbetaling til spillerne i et spill basert deres bidrag

► SHAP (**S**hapley **A**dditive **e**x**P**lanations)

- Spillerne = variablene (x_1, \dots, x_p)
- Utbetaling = prediksjonen ($f(x)$)
- Eksplisitt formel for ϕ_j
- Matematiske egenskaper
 - Dekomponerer prediksjonen direkte: $\sum_{j=0}^p \phi_j = f(x)$
 - Konsistens ved endret modell, og likt bidrag \Rightarrow lik ϕ_j

SHAP

(Shapley (1953), 7532 siteringer
Lundberg & Lee (2017), 60 siteringer)

- ▶ Individuell forklaring med **globalt** referansenivå
- ▶ Løs tolkning ϕ_j : **Hvordan endres prediksjonen om man ikke kjenner verdien av x_j**
- ▶ Komplisert å forstå hvordan bidrag fordeles:

$$\phi_j = \sum_{S \subseteq M \setminus \{j\}} w(S) (v(S \cup \{j\}) - v(S)), \quad w(S) = \frac{|S|! (|M| - |S| - 1)!}{|M|!}$$

- ▶ Hovedingrediens: $v(S) = E[f(\mathbf{x}) | \mathbf{x}_S = \mathbf{x}_S^*]$, må approksimeres

Avhengige forklaringsvariable

- ▶ I så godt som all modellering ($Y \approx f(\mathbf{x})$) er det avhengighet mellom variablene $\mathbf{x} = (x_1, \dots, x_p)$

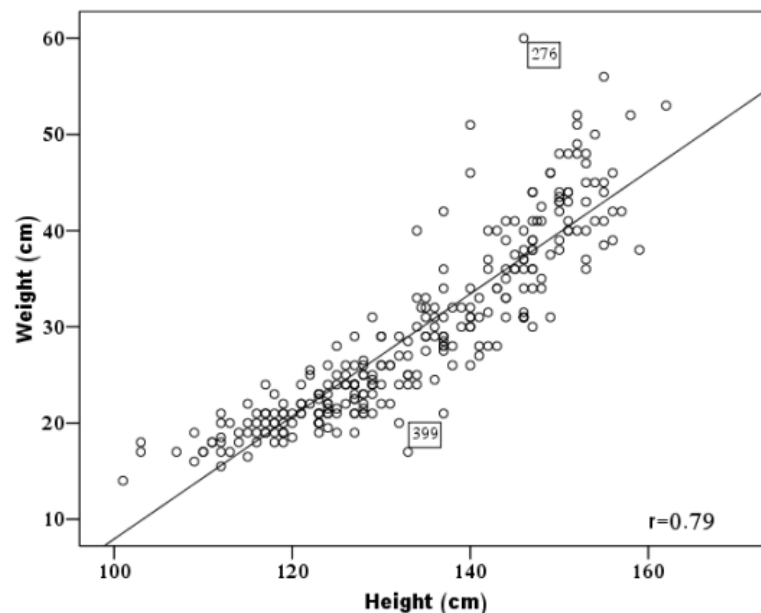
- ▶ Eksempel

- $x_1 =$ høyde (cm)
- $x_2 =$ vekt (kg)
- $Y =$ Rekord i høydehopp (cm)

- ▶ Modell 1: $Y = 100 + 2x_1 - 2x_2$

- ▶ Modell 2: $Y = 100 - 2x_1 + 2x_2$

- ▶ Selv ikke en enkel lineær modell kan forklares uten å ta hensyn til avhengighet

LIME og SHAP ignorerer avhengighet

- ▶ Kan gi helt feil forklaring hvis sterk avhengighet
- ▶ LIME: Trekker variable til lokal modell uavhengig
- ▶ SHAP: Approksimerer betinget forventning med marginal forventning: $v(S) = E[f(\mathbf{x}) | \mathbf{x}_S = \mathbf{x}_S^*] \approx E[f(\mathbf{x}_{\bar{S}}, \mathbf{x}_S^*)]$
- ▶ Begge metoder krever evaluering av ulike $f(\mathbf{x})$ -er
 - Kan basere forklaring på prediksjon av umulige variabelkombinasjoner
 - Eksempel
 - Alder = 17
 - Sivilstatus = Enke
 - Yrke = Professeor

Vårt arbeid: Reparere SHAP

- ▶ Vi vil ta hensyn til avhengigheten mellom variablene
- ▶ SHAP sier $p(\mathbf{x}_{\bar{S}}|\mathbf{x}_S = \mathbf{x}_S^*) \approx p(\mathbf{x}_{\bar{S}})$ som del av approksimeringen av $v(S) = E[f(\mathbf{x})|\mathbf{x}_S = \mathbf{x}_S^*]$
- ▶ Vi forsøker å estimere $p(\mathbf{x}_{\bar{S}}|\mathbf{x}_S = \mathbf{x}_S^*)$ skikkelig
- ▶ 3 retninger
 - Anta $p(\mathbf{x})$ er Gaussisk \Rightarrow Analytisk $p(\mathbf{x}_{\bar{S}}|\mathbf{x}_S = \mathbf{x}_S^*)$
 - Anta copula med Gaussisk avhengighetsstruktur
 - Bruke en type empirisk fordelingsfunksjon for $p(\mathbf{x}_{\bar{S}}|\mathbf{x}_S = \mathbf{x}_S^*)$

Oppsummering

- ▶ Forklaring av individuelle prediksjoner – ikke hele modellen!
- ▶ Prediksjonsforklaring er viktig!

- ▶ LIME forklarer med **lokalt** referansenivå
- ▶ SHAP forklarer med **globalt** referansenivå

- ▶ Begge metoder ignorerer avhengighet mellom x -ene
- ▶ Vi reparerer SHAP ved å ta hensyn til avhengigheten